

ОТВОРЕНО ПИСМО
от ПП „Зелените“

**Призоваваме за вето върху Закона за концесиите
и спазване на обществения интерес**

София, 26.01.2017

Уважаеми г-н Президент,

В последните часове на своя живот 43-тото Народно събрание побърза да направи подарък към олигархията под формата на новия Закон за концесиите, който представлява безпринципна смесица на текстове от Закона за концесиите, Закона за публично-частните партньорства и Директива 2014/23/ЕС. Редица текстове от този закон са в грубо накърняват обществения интерес.

Изключително притеснени сме от създаването на възможност максималният срок на концесиите да се увеличава безкрайно, като по този начин се въвеждат „вечни концесии“ за близките до властта олигарси. Пределно ясно е, че законът е поръчан от силните на деня с цел да бъдат „бетонирани“ придобитите от концесионерите права за вечни времена, възползвайки се от европейското законодателство като претекст.

Гласуваните текстове, които обясняваме по-долу в това писмо, не само намаляват прозрачността и контрола върху концесионните процедури, но ги излагат на сериозни рискове от злоупотреби. На практика се дава възможността национален парк като Пирин да бъде владян за вечни времена от „Юлен“ АД с минимална възвращаемост към държавата и никакъв контрол. А в евентуален случай на разтрогване на договора държавата ще трябва да изплати всички инвестиции заедно с цялата планирана възвращаемост.

Призоваваме Президента на Република България г-н Румен Радев да не обнародва Закона за концесиите в този му вид поради сериозната обществена, екологична и икономическа вреда, която той може да нанесе. Нека следващото Народно събрание отговорно да преразгледа проблемните текстове в него след широко обществено обсъждане, каквото до този момент не е било иницирирано. Това е единствената правилна стъпка пред един държавен глава, встъпил в длъжност със заявката, че ще работи в името на общото благо.

Зелените ще настояваме за вето с всички достъпни и позволени от закона средства. Призоваваме да подкрепят призива ни всички граждани и организации, които желаят устойчиво, богато и зелено бъдеще за страната ни.

С уважение,
ПП „Зелените“

Приложение: Обяснение на проблемните текстове в Закона за концесиите

Приетите на второ четене промени в Закона за концесиите не транспонират цялостно Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия по отношение изискванията за максимален срок на концесията. Директивата предвижда изрично, че срокът на концесиите „не трябва да надвишава времето, в рамките на което може разумно да се очаква концесионерът да си възвърне направените инвестиции за експлоатация на строителството или услугите и да получи доход от вложения капитал, като се отчитат инвестициите, необходими за постигане на конкретните цели на договора“.

Въвеждането на практика на вечни концесии противоречи на целите и смисъла на европейското законодателство. Концесионерът получава неограничени права и върху прилежащите на концесията съседни територии и публични мрежи на техническата инфраструктура, което е в притововес с обществения интерес.

Допуска се актуализиране на концесионните договори и увеличаване стойността на концесията до 50% от договорената, включително при строителство, без това да води до задължение за увеличаване на концесионното възнаграждение (чл. 136 -140). Законопроектът създава условия за безсрочен и цялостен контрол на частни лица върху управлението на публичните ресурси и имоти.

Създават се възможности за злоупотреби при прекратяване на концесиите по вина на концесионера. Ако концесионерът е на загуба, то концедентът (държавата или общините) ще трябва да възстанови стойността на всички направени разходи за инвестиции. Създават се сериозни рискове за държавата при отношения с концесионери, които могат да се възползват от собственото си недобросъветско поведение и не спазват наложените правила. При условие, че Концедентът не може да контролира укриването на приходи от страна на Концесионера, при прекратяване на договора с недобросъвестен концесионер Концедентът ще е длъжен да плати обезщетение в размер на сумата от невъзстановените разходи на концесионера за инвестиции в обекта на концесията и на практика от страх от евентуални претенции няма да може да прекрати концесията въпреки нарушенията на същата.

Ако вземем за пример концесията на част от територията на Национален парк „Пирин“, предоставена на Юлен АД, до момента за 15 години концесионерът, собственост на офшорно дружество, декларира 80 млн. лв. инвестиции и счетоводна загуба от 15 млн. лв., което, макар и пазарно нелогично, е налице като деклариран данни. Позволява се неспазването на концесионните договори и вечното ползване на изградени съоръжения, които са държавна собственост (чл.126 ал.3). Допуска се увеличаване стойността на концесията до 50% над договорената, без това да води до задължение за увеличаване на концесионното възнаграждение (чл. 136-140).

Разпоредбите, свързани с прекратяване на концесиите, благоприятстват концесионерите, които работят на загуба – в този случай държавата или общините ще трябва да възстановят стойността на всички направени разходи за инвестиции плюс всички планирани приходи.